

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Cătălin Ovidiu Cristian Pistol,
Director General,
Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 19248 / 18 JUN 2024

RECOMANDAREA

nr. 109 din 18 iunie 2024

privind respectarea art. 22 alin. (1) și art. 44 alin. (2) din Constituția României

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu care urmare a tot mai deselor informații apărute în mass-media referitoare la producerea unor accidente grave de circulație pe Drumul Național nr. 2 (E85) care face legătura între Municipiul București și zona Moldovei.

Iată doar două din articolele de presă publicate de mass-media pe parcursul unei singure săptămâni, referitoare la acest subiect:

- Accident pe „Drumul morții”. Două autoturisme conduse de două șoferițe s-au ciocnit frontal pe DN 2 – newsweek.ro, 19 aprilie 2024. Accident pe „Drumul morții”. Evenimentul rutier a avut loc pe sensul de mers Buzău către Râmnicu Sărat, în afara localității Oreavul. "Din primele date de la fața locului este vorba de o coliziune între autoturismul condus pe direcția Râmnicu Sărat către Buzău de către o șoferiță de 35 de ani, din Tecuci, și autoturismul care circula din sensul opus de mers, condus de o șoferiță de 45 de ani, din Piatra Neamț. Accidentul s-a soldat cu rănirea ambelor femei, care au fost preluate de ambulanță și transportate la spital pentru îngrijiri medicale", a precizat IPJ Buzău.

- Accident pe „Drumul morții”, între o mașină și un utilaj agricol. O persoană e rănită. Traficul este blocat pe DN2 - stirileprotv.ro, 27 aprilie 2024. Pe DN 2, localitatea Slobozia Bradului, județul Vrancea, s-a produs un accident rutier în care au fost implicate un autoturism și un utilaj agricol, potrivit Centrului Infotrafic din IGPR. În urma impactului a rezultat o victimă, aflată în evaluare medicală. Circulația rutieră este oprită pe ambele sensuri de mers. Sursa citată mai spune că este estimată reluarea traficului în 45 de minute.

De altfel, situația Drumului Național nr. 2 a fost îndelung dezbătută în diverse articole de presă pe parcursul timpului, mass-media atrăgând de mai multe ori atenția asupra zecilor de accidente rutiere care s-au produs în zonă, evenimente rutiere care s-au soldat cu sute de morți și zeci de răniți:

- Drumul Morții a luat 300 de vieți în ultimii 10 ani - opiniabuzău.ro: Pe Drumul Național 2 (E85), pe raza județului Buzău, se pot număra 199 de cruci ridicate în amintirea persoanelor care și-au pierdut viața în accidente de circulație, mai multe decât cei aproximativ 85 de kilometri de drum, iar în ultimii 10 ani 272 de persoane au murit în această zonă în evenimente rutiere, scrie „Agerpres”. „Drumul Morții”, cum mai este denumit DN2 (E85), se numără printre cele mai periculoase artere de circulație din România. Anual, pe acest drum european au loc zeci de accidente de circulație soldate cu pagube materiale, persoane rănite grav sau persoane decedate. Potrivit Direcției Regionale de Drumuri și Poduri (DRDP) Buzău, pe segmentul de drum gestionat sunt ridicate aproximativ 200 de cruci care amintesc de victimele care și-au pierdut viața în urma evenimentelor rutiere, în anumite puncte fiind ridicate câte trei. „DN2 District Mărăcineni Km 114+500 – 132+000 = 41 cruci. Pe DN2 de la Km 68 până la km 100+600 avem 88 de cruci. Ultimul sector, de la intersecția DN 2 cu Racovițeni, până la limita cu județul Vrancea, sunt 70 de cruci. În total 199 de cruci”, informează DRDP Buzău, în urma unei solicitări „Agerpres”. În ultimii 10 ani, pe DN2 (E85), sectorul de drum care străbate județul Buzău, au fost înregistrate peste 900 de accidente de circulație, soldate cu 272 de morți. „Cu privire la situația accidentelor rutiere înregistrate în ultimii 10 ani pe DN2 (E85): anul 2014 (91 accidente rutiere, 22 persoane rănite grav, 37 persoane decedate), anul 2015 (89 accidente rutiere, 23 persoane rănite, 39 persoane decedate), anul 2016 (108 accidente rutiere, 21 persoane rănite grav, 41 persoane decedate), anul 2017 (102 accidente rutiere, 11 persoane rănite grav, 39 persoane decedate), anul 2018 (105 accidente rutiere, 16 persoane rănite grav, 43 persoane decedate), anul 2019 (84 accidente rutiere, 15 persoane rănite grav, 28 persoane decedate), anul 2020 (74 accidente rutiere, 9 persoane rănite grav, 15 persoane decedate), anul 2021 (77 accidente rutiere, 15 persoane rănite grav, 12 persoane decedate), anul 2022 (91 de accidente rutiere, 14 persoane rănite grav, 13 persoane decedate), anul 2023 (81 accidente rutiere, 9 persoane rănite grav, 5 persoane decedate). Total: 902 accidente rutiere, 155 persoane rănite grav, 272 persoane decedate.

Cea mai mare viteză de circulație pe DN2 (E85) a fost înregistrată la data de 21.10.2023, în afara localității Poșta Câlnău – 221 km/h. În ultimii 10 ani, pe DN2 (E85), principalele cauze generatoare de accidente rutiere au fost indisciplina pietonală, care se manifestă sub forma traversărilor neregulate ale pietonilor, și prezența neregulamentară a acestora pe partea carosabilă, viteza neadaptată la condițiile de drum și depășirile neregulate”, se arată într-un raport al Inspectoratului de Poliție Județean (IPJ) Buzău, pus la dispoziția „Agerpres”.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, și prin prisma art. 22 și art. 44 din Constituția României, privind dreptul la viață și la libertate fizică și psihică, respectiv dreptul de proprietate privată, în vederea stabilirii situației de fapt, am solicitat Inspectoratului General al Poliției Române, respectiv Companiei Naționale a Infrastructurii Rutiere, să ne comunice următoarele:

Inspectoratului General al Poliției Române:

- informațiile pe care le deține în legătură cu aspectele menționate de mass-media;
- dacă organele de poliție au identificat problemele existente la nivelul DN2 care favorizează producerea de accidente rutiere;

- măsurile care au fost dispuse la nivelul inspectoratului în vederea creșterii gradului de siguranță rutieră și diminuării accidentelor rutiere pe Drumul Național nr. 2:

Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere:

- informațiile pe care le deține în legătură cu aspectele menționate de mass-media;

- dacă la nivelul Companiei au fost identificate probleme de infrastructură la nivelul DN2 care favorizează producerea de accidente rutiere și care sunt măsurile care au fost măsurile dispuse în raport de deficiențele constatate;

Urmare a demersului întreprins, autoritățile sesizate ne-au transmis următoarele informații:

Inspectoratul General al Poliției Române:

Drumul Național 2 are o lungime de 446 de kilometri și face legătura între municipiul București și frontiera cu Ucraina, prin punctul de trecere a frontierei Șiret.

Acesta tranzitează 8 județe, 12 municipii/orașe, 50 de comune și se intersectează cu alte 31 de drumuri naționale.

Din punct de vedere al riscului rutier, prezentăm următoarele date:

	2023	2022	+/-
Nr. accidente grave	112	90	+22
Nr. persoane decedate	82	69	+13
Nr. persoane rănite grav	69	53	+16
	Trim. 12024	Trim. 12023	+/-
Nr. accidente grave	29	26	+3
Nr. persoane decedate	23	20	+3
Nr. persoane rănite grav	17	12	+5

De asemenea, conform datelor transmise de serviciile rutiere ale Inspectoratelor de Poliție Județene Ilfov, Ialomița, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Iași și Suceava, în anul 2023 și primele 3 luni a.c. pe DN2 au fost organizate 567 de acțiuni preventiv-reactive pentru impunerea respectării normelor rutiere de către participanții la traficul rutier, fiind aplicate 32.442 de sancțiuni, reținute 6.518 permise de conducere și constatate 207 fapte penale la regimul rutier.

Totodată, au fost dispuse activități conform Calendarului de acțiuni al Direcției Rutiere pentru anul 2024 și Calendarului de acțiuni ROADPOL pentru anul 2024, pe linia combaterii principalelor cauze generatoare de accidente rutiere și respectării legalității transporturilor de mărfuri și persoane, acestea vizând de fiecare dată și DN2. În acest sens exemplificăm și acțiunea organizată și coordonată de către Direcția Rutieră, în noaptea de 25-26.05.2024, în intervalul orar 20⁰⁰ - 04⁰⁰, pe raza județului Bacău, cu angrenarea de polițiști rutieri din cadrul Inspectoratelor de Poliție Județene Harghita, Neamț, Vaslui, Iași și Vrancea, ocazie cu care au fost aplicate 319 sancțiuni contravenționale, reținute 20 de permise de conducere și constatate 4 infracțiuni la regimul rutier.

Pe de altă parte, structurile de poliție rutieră au identificat anumite aspecte care pot genera risc rutier, respectiv lipsa separatoarelor de sens, iluminat stradal deficitar, lipsa unor amenajării rutiere în zona trecerilor pentru pietoni, semnalizare rutieră verticală și orizontală degradată, toate acestea fiind comunicate administratorului drumului în vederea remedierii și asigurării viabilității drumului public.

Odată cu implementarea la nivelul Poliției Române, prin Direcția Rutieră, a proiectelor „Educație Rutieră - modelarea factorului aman prin responsabilizarea participanților la trafic pentru creșterea gradului de siguranță rutieră” cod MySmis 125179, „Dezvoltarea unui sistem mixt mobil de monitorizare a traficului rutier privind încălcarea regulilor de circulație” cod MySmis 125180 și „HeliPol—Acțiune integrată pentru creșterea siguranței traficului rutier” cod MySmis 156035, au fost achiziționate mai multe echipamente destinate creșterii siguranței rutiere repartizate și județelor mai sus-menționate, printre care și 4 elicoptere pentru supravegherea aeriană a drumurilor naționale cu risc rutier (hotspoturi), inclusiv DN2 .

În același context, se impune a fi precizat și faptul că, în urma recensământului circulației rutiere din 2022 realizat de către Direcția Regională de Drumuri și Poduri Iași privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice din administrare, a rezultat faptul că, 16 puncte (sectoare de drum) din cele 19 sondate pe DN2 au fost încadrate la clasa tehnică I, ceea ce conform Normelor tehnice în vigoare se caracterizează prin:

- trafic foarte intens;
- media zilnică anuală > 21.000 autoturisme;
- intensitatea orară > 3.000 autoturisme;
- tipul drumului recomandat autostradă sau drum expres.

Astfel, având în vedere cele mai sus-prezentate se poate desprinde că, principala problemă a acestui drum o reprezintă proiectarea/configurația acestuia și anume că, în mare parte este prevăzut cu o banda pe sens cu lățimea de 3,5 m și un acostament consolidat cu lățimea de 2,5 m care adesea este utilizat ca și bandă de circulație, situație ce generează efectuarea unor depășiri neregulate și/sau deplasarea cu viteză peste limita legală sau neadaptată condițiilor de drum și care, nu de puține ori, s-au soldat cu consecințe deosebit de grave.

Nu în ultimul rând dorim să vă mulțumim pentru interesul pe care îl manifestați față de siguranța rutieră și să vă asigurăm că întreg efortul pe care îl depunem are ca principal scop creșterea siguranței pe drumurile publice și îndeplinirea obiectivului pe care România și 1-a asumat alături de celelalte țări membre al Uniunii Europene de reducere cu 50% atât a numărului persoanelor decedate cât și a numărului persoanelor vătămate grav până în anul 2030.

Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere:

DN 2 este un drum național european, aflat în administrarea C.N.A.I.R. - S.A., pe care se circulă cu viteza maximă permisă de legislația română de 100 km/h în afara localităților, în localități restricția fiind de 50 km/h. iar în unele localități, cum ar fi Căldărușanca, Buzău și Hârlești. Bacău, este permisă o viteză mai mare. de 70 km/h. în anumite zone periculoase, există restricții suplimentare.

DN 2 (E 85) are 2 benzi de circulație, o bandă pe sens, cu lățime de 3,5 m, plus un acostament, de 2,5 m lățime, oficial desemnată ca bandă pentru opriri de urgență.

Pe benzile de urgență de 2,5 m lățime, situate lângă acostament, care fac parte din platforma drumului European, nu este permisă circulația pietonilor, animalelor, etc.

Totodată, precizăm faptul că nu au fost identificate probleme distincte (de viabilitate) ale drumului național DN 2 (E85), întreținerea suprafeței asfaltice, a marcajului rutier, a indicatoarelor rutiere și a altor elemente ale drumului fiind considerate o prioritate pentru C.N.A.I.R. - S.A., toate pentru a asigura condiții cât mai bune pentru participanții la trafic.

DN2 (E85) este unul dintre drumurile naționale cu un foarte mare flux de trafic, fiind una din arterele principale ale României, în acest caz incidența accidentelor rutiere fiind direct proporțională cu această caracteristică a drumului național.

Cu toate acestea, accidentele rutiere care se produc pe acest drum național se datorează utilizării acostamentului consolidat pentru circulație. Acesta este folosit incorect de către șoferi pentru circulație, pentru facilitarea depășirilor, deși lățimea drumului nu permite depășirea.

Trebuie subliniat faptul că datorită configurației drumului în speță, majoritatea în aliniament, participanții la trafic nu respectă reglementările impuse de administratorul drumului avizate de către Poliția Română, limitele de viteză dar și cele ce interzic depășirea, acestea fiind principalele cauze ce duc la accidentele rutiere menționate.

C.N.A.I.R. - S.A. prin D.R.D.P. Buzău, a solicitat Poliției Române, în repetate rânduri, sporirea controalelor cu aparate radar menite a tempera participanții la trafic ce au tendința de a nu respecta limitele legale ale vitezei maxime pe DN2 (E85).

C.N.A.I.R. - S.A. depune o activitate continuă de implementare a măsurilor tehnice ce au scopul de a reduce numărul accidentelor rutiere și de creștere a gradului de siguranță rutieră, acționând concret și aplicat asupra acestui drum, considerat unul dintre cele mai periculoase drumuri din România.

Trebuie precizat faptul că accidentele rutiere au cauză principală factorul uman iar în funcție de bugetele și contractele disponibile C.N.A.I.R. - S.A. depune toate eforturile pentru creșterea gradului de siguranță rutieră prin implementarea de măsuri tehnice care să combată iresponsabilitatea conducătorilor auto care nu respectă regulile de circulație. Dacă participanții la trafic vor respecta semnalizarea în conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice în vigoare și dacă se circulă regulamentar, efectele vor fi vizibile, nu se vor mai crea ambuteiaje în trafic și cu siguranță numărul accidentelor se va diminua.

C.N.A.I.R. - S.A. participa la consolidarea unui sistem național de transport echilibrat și modern și este parte implicată activ pentru creșterea gradului de siguranță rutieră atât pentru participanții la traficul rutier cât și pentru utilizatorii vulnerabili prin acțiuni de recunoaștere a sectoarelor de drum periculoase și implementarea de măsuri viabile pentru crearea unui climat de circulație civilizat și sigur, în cazul acestui drum național, C.N.A.I.R. - S.A. a reacționat reactiv cât și proactiv, luând măsuri specifice pentru menținerea unui grad crescut al siguranței rutiere.

Astfel, în anul 2019, s-a implementat proiectul "Reglementarea circulației rutiere în soluție 2+1 (benzi de circulație) pe DN 2 pe sectorul cuprins între km 30+605 - km 40+240" prin care s-a aplicat soluția de circulație de 2+1 benzi de circulație ce a avut ca scop asigurarea fluidizării traficului intens și reducerea numărului de accidente pe sectorul de drum național DN 2, între km 30+605 - km 40+240.

Sistemul de circulație 2+1 este reprezentat de secțiuni de drum cu circulație alternantă, a cărei bandă centrală este utilizată ca bandă de depășire alternativă pentru fiecare direcție, reprezentând o soluție tehnică ce are ca scop reducerea riscului de coliziuni frontale și laterale ce va îmbunătăți în mod semnificativ siguranța rutieră și conectivitatea la nivel regional precum și îmbunătățirea condițiilor de circulație la nivel de rețea rutieră națională de transport.

În urma implementării proiectului pilot, s-a realizat un lucru foarte important în urma aplicării acestei măsuri și anume reducerea numărului de accidente soldate cu răniți grav, existând doar 2 accidente rutiere grave.

În prezent Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere acționează concret în vederea extinderii sistemului de circulație reversibilă 2+1, elaborând documentația pentru Studiu de Fezabilitate pentru "Resistemizarea circulației pe sectoarele periculoase cu platforma de 12 m (sistem 2+1)" pentru DN2 și DN 28, drumuri naționale, ale căror elemente geometrice și tip de structură rutieră permit implementarea acesteia.

Totodată, C.N.A.I.R. - S.A. a inclus în PNRR (Planul Național de Redresare și Reziliență) (ce se derulează în perioada 2021-2027) în cadrul Componentei C4. Transport sustenabil R1.3. Siguranță Rutieră. Proiectul Implementarea sistemului de circulație 2+1, proiect ce vizează atingerea dezideratului Uniunii Europene de a micșora numărul accidentelor rutiere și a victimelor, respectiv de scădere cu până la 50% a numărului persoanelor decedate ca urmare a accidentelor rutiere.

De asemenea, menționăm că în cadrul PNRR vor fi luate și alte măsuri de siguranță rutieră aplicabile la fiecare punct negru existent pe rețeaua de drumuri administrate, pentru prevenirea accidentelor rutiere și protejarea participanților la trafic, precum și alte proiecte în cadrul altor surse de finanțare externe (PT - Programul operațional transport/ BEI - Banca Europeană de Investiții).

Siguranța rutieră reprezintă o prioritate atât la nivel mondial cât și la nivel european iar reducerea deceselor cauzate de accidente rutiere a fost setată drept obiectiv și de C.N.A.I.R. - S.A. din necesitatea de a ne apropia cât mai mult de un nivel zero al deceselor cauzate de accidente rutiere până în 2050.

Ținând cont de creșterea masivă a parcului auto din România dar și din cauza menținerii cauzelor principale a accidentelor rutiere ce țin de factorul uman (viteza, indisciplină în trafic) care provoacă peste 76% din aceste tragedii, numărul accidentelor rutiere în România în perioada 2010-2020. a cunoscut o reducere de 31% a numărului de persoane decedate în accidente rutiere, iar în ceea ce privesc drumurile aflate în administrarea CNAIR, pirin intermediul măsurilor tehnice aplicate "Numărul deceselor înregistrate în 2020 în urma accidentelor de pe drumurile naționale este cu 43.9% mai mic față de valoarea din 2010".

Prin urmare, se menționează că, în momentul în care va fi dată spre folosință publică AUTOSTRADA A7 , ce va prelua o mare parte din traficul de pe drumul național - european, degrevând astfel drumul de majoritatea traficului greu, care momentan folosește DN 2 (E85) pentru ruta București granița cu Ucraina, siguranța participanților la trafic pe DN 2 (E85) se va îmbunătăți considerabil.

În acest context,

prin prisma dispozițiilor:

- art. 22 alin. (1) din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, potrivit căroră, dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate;

- dispozițiilor art. 44 alin. (2) din Constituția României privind dreptul de proprietate privată, potrivit căroră, proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular;

în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituție coroborat cu art. 1 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în vederea realizării scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice,

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. În vederea prevenirii producerii accidentelor de circulație pe Drumul Național 2 - E85, **Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere** va dispune măsuri în vederea creșterii gradului de siguranță rutieră. În acest sens, va avea în vedere remedierea deficiențelor constatate de Inspectoratul General al Poliției Rutiere: lipsa separatoarelor de sens, iluminat stradal deficitar, lipsa unor amenajării rutiere în zona trecerilor pentru pietoni, semnalizare rutieră verticală și orizontală degradată.
2. **Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere** va comunica instituției Avocatul Poporului dacă își însușește prezenta Recomandare și măsurile care au fost dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

